

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

1:a årg.

Den 13 Maj 1900

N:r 33

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Erik Gustaf Boström* (med 1 porträtt). *En syn*. Efter en episod från ett gammaldags herresäte af Gösta Geijer. *Hippodromen i Malmö* (med 5 illustrationer). *Skandinaviens främsta sjukhus III* (med 10 illustrationer). *En lofvande debutant* (med 1 porträtt). *Från hertigens af Argyll slott* (med 4 illustrationer). *En restaurant på hjul* (med 1 illustration). *Rebro nya brandkårs elddop* (med 2 illustrationer). *Guldtörstens offer* (Följetong, med 1 illustration, forts.) *En veterinärväsendets banbrytare* (med 1 porträtt). *Veckans porträttgalleri* (med 3 porträtt). *Ett familjporträtt från tyska kejsarhofvet*.

D. F. BONNIERS BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1900.

Foto. L. Larson, Sthlm.

Hans Excellens STATSMINISTERN.

ERIK GUSTAF BOSTRÖM.

Årets riksdag lider mot sitt slut. Af de mera intresseväckande frågor som därvid förekommit måste främst sättas den anmälan mot regeringen, till hvilken konstitutionsutskottet ansett sig ha orsak i följd af en normans, hr von Dittens, utnämning till en diplomatisk post i *ministeriell* konselj.

Med sin vanliga säkerhet mötte h. exc. statsministern tillvitelsen för brott mot grundlagen, och efter att ha noga klargjort frågans innebörd slutade han sitt anförande i senaten, där de flesta af hans anklagare sutto, med följande ord:

»Jag ber ej om något undseende. Jag afvaktar med lugn kammarens och Riksdagens dom och har för öfrigt mitt samvetes vittnesbörd att jag gjort rätt.»

Som bekant, blef utgången den att båda kammarne — den andra *med ogillande* — lade utskottets anmälan till handlingarne. Och nu synes regeringen vid detta riksdagsslut intaga en ännu fastare ställning, dess förste man en säkrare position än kanske någonsin fut.

* * *

När »herren till Östanå» år 1891 efterträdde frih. Gust. Åkerhielm som konseljpresident, hälsades han med det varmaste bifallet just från dem, hvilka nu ej tvekat att uppträda som öppna motståndare till exc. Boströms politik. Här är ej platsen för ett ingående bedömande af denna. Må det vara nog att erinra, att den utpräglade agrariska ultraståndpunkten, hvilken h. exc. en gång ansågs intaga, tydligen är en öfvervunnen sådan.

Hr Boström har förstått att draga till sig dugliga män ur ganska olika partier, han har heder af att ha hunnit lösa en hel del viktiga riksfrågor, han åtnjuter en mycket stor majoritets uppriktiga förtroende. Han har redan varit statsminister i nio år, längre än någon af de föregående statsministrarne under vår konung och fyra år längre än frih. Louis de Geer, som längst af de sju satt närmast konungen vid rådsbordet.

Exc. Boström är nu 58 år gammal. Hans arbetsförmåga och verksamhetslust berättiga till förhoppningen, att vårt land ännu länge skall få tillgodogöra sig frukterna af hans lika säkra och betryggande som om ett skarpt hufvud vittnande statskonst.

EN SYN.

Efter en episod från ett gammalsvenskt herresäte af *Gösta Geijer*.

För HVAR 8 DAG.

Upp till det gamla landslottets vind slingrar sig vindeltrappan.

Trappstegen, som nötta och slitna knarra af de många fjäten efter alla dessa släktled, hvilka, trots sin lefnadsdags liffulla rastlösa id nu dock ligga multnade under jorden, ledstången, som deras händer glidit glatt och blank som om den vore polerad, det ständigt midt på dagen rådande halfdunklet — allt detta, om du tänker därpå när ditt ärende för dig in i denna trappuppgång, bringar dig i en underlig sinnesstämning, hvilken lätt sätter din fantasi i lif och rörlighet.

Det är som en slags katakombvandring.

Man känner sig liksom omgifven af andar, visserligen osynliga, men hvilkas närvaro man ändå tycker sig förnimma.

En kylig hand lägges plötsligt på din, där den följer räcktet. Du ryser och tvärstannar, men kommen till besinning finner du, att det endast är ett isande drag från den stora, ödsliga vinden där uppe, hvilket gäckat din inbillning.

Där råder äfven samma mystiska halfdunkel. Sparsamt tränger sig dagsljuset in från gaflarnes högt sittande små sidofönster. Emellan saxarne är det nästan skumt. De skjuta fram från vindens sidopartier i en militärisk regelbundenhet och deras gömmor dölja äfven fragmenter af en militärisk erinran.

Där ligger bland mycket annat de sista resterna af det nästan förvittrade guldets från farfarsfars gamla paraduniform och handtaget till den sabel,

som han så ärofullt svängde å de sista finska krigens slagfält.

Här är i sanning familjeminnenens arsenal.

I hörnet därborta synes den kvinliga tjänstepersonalens garderöbe i förtrolig förening med den nuvarande husfruns aflagda toiletter ända till faroch mormödrars fordom eleganta, men nu så malätna och urblekta sidenröber. Ofvanför brandmuren, alldeles intill takåsen, står en gammal slända. Vid den satt herrgårdssläktens stammor, ung och fager, och spann in i silkesträdens fina väfnad sina skära, romantiska kärleksdrömmar, där nu spindeln endast spunnit sin af dam höljda väf för lifsuppehållens så roflystna drift, — motsatser, symboliska för forntid och nutid.

Där åter i ett annat hörn stå spillrorna af ett gammalt rococombleang, som fordom därnere utgjorde salongens stoltaste prydnad.

Till det hör äfven en gammal spinett, hvars brustna toner fulla af lif och rytm en gång förhöjde effekten af ljus, ungdom och fågning i sirlig menuett. Maskstungen är nu dess resonansbotten och vår tid har ingen klang mer för dess strängar.

Sic transit....

Och så denna tystnad och enslighet här midt upp i en boning, som annars genljuder af dagsbestyrens lifaktiga glädthet eller gästers festliga glam, hvilket aldrig når hit.

Där ute ligger naturen badande i solljus och värme, i berusande dofter från blommande äpple-

träd och syrener, och häcksångarens jublande drillar öfver all denna skönhet, hvilka ditt öra svagt förnimmer, väcka en jämförelse, däri kontrastens skärpa ännu mera markerar den gamla vindens spöklika mörker och tystnad. Lika bjert verkar denna, då du hör de nattliga vinterstormarne hvinande svepa kring huset och då och då emellan lugnets pauser i dånande, klatschande vindstötar brusa genom taklagrets stockar och bjelkar, medan räfven höjer sin hemska klagan i snötyngd, smekande granskog.

Husets unga dotter går uppför vindeltrappan. På dess öfversta steg stannar hon: hofmästaren skall komma efter för att under hennes uppsigt ordna alla gästrummen däruppe, »fröken Annas», »hofjunkarens» och »kornettens rum», hvad allt de nu heta dessa lokaler, hvilkas benämningar traditionen se'n länge bevarat, utan att någon vet hvarför de fått dessa namn.

Det är ej ofta, kanske en gång om året, detta arrangement påkommer, men morgondagen, som det gäller, är äfven en bemärkelsedag: öfversten, hennes far, har stor regementsuppvakning och flere officerare skola därför stanna öfver natten.

Förströdd och själsfrånvarande ser hon sig omkring. Hennes ordningssinne störes därvid, vid anblicken af en högkarmad stol, som fått sin enstaka plats midt på golvet. Framtagen, för att tjäna som modell för en förlegad upplaga, har den af betjeningen blifvit glömd och ej återvisad till dess gamla plats, de förliggade rococomöblernas skräpvrå. Från ett af gaflarnes små fönster faller en solstråle, hvori damstoftet sväfvat lätt och luftigt i en skarpt begränsad belysning, som innesluter och tydligt framhåller den gamla möbeln.

Det var i den, som hennes fars ställföreträdare, generalen, drog det plötsliga andetag, som visserligen bragte honom döden, men nytt lif och betrygkad existens åt hennes familj.

Den gamle generalen hade varit en sträng despot, som med ovarsam hand stramat in de äkten-skapliga banden lika hårdt och oförsynt som de tyglar med hvilka han reglerat sitt regementes disciplin.

Hans unga, intagande hustru hade af konventionella skal blifvit tvingad till äktenskap med en man, som i ålder godt kunnat vara hennes far.

Men ett kvinnohjärtas trånande kärlekslängtan låter sig dock aldrig betvingas. Den kan dämpas till en tid, men den är som ett frö fördoldt i jorden: de första värmande fläktarne bringar det hastigt i full blomning. De lågande ljufva ögonkastan från en ung, vacker adjutant blefvo ödesdigra och afgörande för den stackars generalen.

God och ädel hade hon dock länge en svår kamp emellan sin plikt och sin kärlek, hvilken senare till sist ändå fick öfvertaget.

Det blef den gamla historien om den förbjudna frukten. Men det är ju med den — som hvar man vet — som med all annan fallfrukt: maskstungen och med anfrätt kärna förlorar den snart det bästa i smaken, — den fina aromen.

Med kärlek utan aktning följa snart leda och äckel och med dem hos mången äfven samvetskval och död.

Om det var därför den unge adjutanten gick naturens ordning i förväg och lade hand på sitt eget lif, visste ryktet ej bestämdt att berätta, men man förmodar så, och en dag fann man hans lik där uppe på vinden. Denna sägen, som hon hört

från sin barndom, kommer nu — om ock helt flyktigt — henne i minnet.

Det romantiska ligger ej för hennes lugna, sunda temperament och realistiskt reflekterande, kalla förstånd.

Förtrytelsen öfver hofmästarens dröjsmål är nu det, som egentligen upptager hennes tankar, och hon står just i beredskap att gå ner utför trappan då ett knakande från stolen väcker hennes uppmärksamhet åt detta håll.

Hon står som ett lefvande utropstecken af förvåning: i stolen med armbågen mot dess sidostöd och hufvudet lutadt mot handen sitter en ung man. Hur har han kommit dit? Till vinden för endast en uppgång, vindeltrappan, och om han passerat denna skulle hon ovilkorligen observerat honom.

Hans hufvud är nobelt tecknadt, dragen vackra och distinguerade, och solljuset glittrar mot det ljusbruna lockiga håret och det korta, silkeslena helskägget. Men i linierna kring den höga välbildade pannan och den sinliga munnen ligger markerad en så djupt gripande och tröstlös sorg, att hennes goda hjärta genomdallras af en uppriktig och omedelbar medkänsla.

Är det en synvilla?

Det är ju hofmästaren, och ändock icke han! Denne är betydligt längre.

Hon tilltalar honom full af deltagande. Han faller handen och spritter häftigt till. Hu, hvilket ansikte! Det är alldeles likhvit, och i de stirrande, flammande ögonen glimmar ett hemskt, förvånadt uttryck.

Så reser han sig plötsligt i hela sin längd, envist fixerande, tager därpå några bestämda beslutsamma, fasta steg rakt mot henne, under det hon samtidigt bakom sig hör trappstegen knarra under hofmästarens fötter, hvilken nu kommer uppför trappan.

Uppenbarelsen är henne alldeles inpå lifvet, då den med ens försvinner, liksom sjunken genom golvet. Ehuru förskrämd, förmår hon dock behärska sin sinnesrörelse för den ankommande domestiken, men ensam får han ordna sitt arbete.

Fast besluten att behålla det passerade för sig själf, går hon ned.

Men envist förföljer henne — som hon anser — hallucinationen och utan att hon ens vet hvarför associerar den sig med adjutantens, älskarens bild.

I matsalen sitta öfverstinnan och mor Greta, soldatenka och nittioårig, den enda kvarleva af godsets underhafvande från generalens tid.

Öfverstinnan ser sin dotter inträda blek och besynnerlig. Modrens undrande spörsmål öfver hennes befinnande besvaras undvikande och otillfredsställande. I stället vänder sig hennes dotter helt oförberedt till den gamla Greta med en förfrågan om hur den där gamla kärlekshistoriens hjälte egentligen såg ut?

»Äh, då va' en obegripligt grann karl. Lång, ljus och med kort helskägga va' han, och för resten: ... vet nådi fröken han va' ofantligt möcke lik hofmästarn och...»

»Nådi fröken» frågar ej mer, utan aflägsnar sig hastigt.

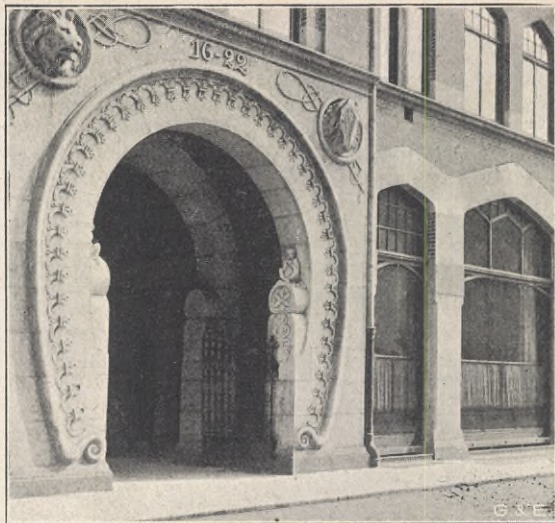
Öfverstinnan förstår ej sin dotters beteende, och ännu mindre förstod man — förr än flera år efteråt — hvarföre hon ej under några vilkor kunde förmås — att gå upp på vinden.

HIPPODROMEN I MALMÖ.

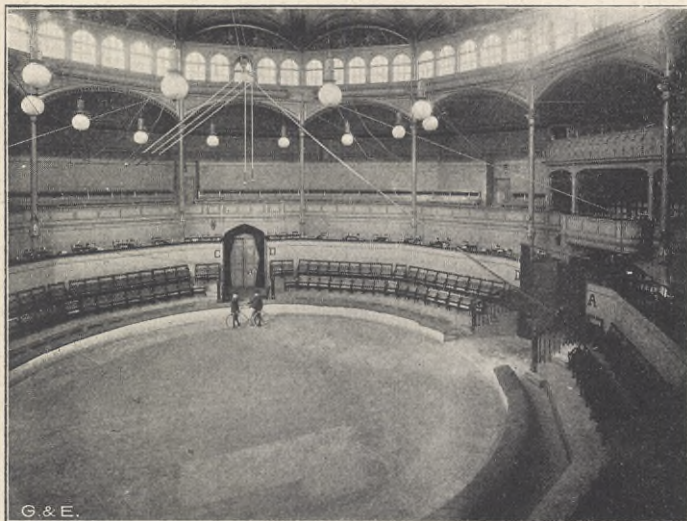
Illustrationerna efter fotografier tagna för HVAR 8 DAG af hoffotografen Roikjer i Malmö.

Förliden höst öppnades i Malmö en modernt inredd cirkussalong i aktiebolaget Hippodromens då ännu ganska ofullbordade byggnadskomplex. Arbetet på de andra lokalerna fortgick emellertid oafbrutet och för ett par veckor sedan kunde ännu ett par, nämligen kaféet och matsalen, högtidligen invigas under stort tillopp af stadens invånare. Fortfarande står dock mycket ofullbordadt, såsom den stora hotellafdelningen, fästsalen m. m.

Sådan som hippodromen f. n. befinner sig, har den dock redan hunnit blifva en viktig faktor i malmöbornas offentliga lif. I dess cirkussal har

Hästskoportalen.

Cirkussalen.

icke blott ett godt cirkussällskap under en längre tid med framgång uppträdt utan där har äfven anordnats en serie af förträffliga aftonkonserter, hvarjämte det, tack vare tillkomsten af denna sal, blef möjligt för den berömda Leipzigerorkestern att ett par gånger låta Malmö få njuta af sin konst.

Senast i dessa dagar har etablissementet tilldragit sig stort lokalt intresse genom uppträdandet af en amatör-cirkus, bestående af en del yngre manliga och kvinnliga medlemmar af samhället. Dess prestationer ha vunnit ett välförtjänt loford för en genomgående säkerhet, elegans och friskhet i utförandet, som man ej ofta anträffar hos amatörer. Dess-

utom har det vackra ändamålet, att genom dessa föreställningar anskaffa medel för Malmögymnasternas deltagande i den stora gymnastikuppvisningen i Paris, ytterligare stärkt sympatierna för amatör-cirkusen.

Vi meddela å nästa sida några särdeles tilltalande bilder från dessa föreställningar.

Under programmets första afdelning skördades det lifligaste bifallet för skolridten och tandemridningen. En komisk entré med vacker hunddressyr väckte förtjänt uppmärksamhet. Afdelningen avslutades med en briljant uppvisning af 20 unga Malmögymnaster i finsk staf-gymnastik under ledning af löjtnanten greve Ph. v. Schwerin.

Kaféet.

I andra afdelningen såg man en djärft och duktigt riden »Jeu de rose» och en vacker spansk kadrilj till häst med pittoreska dräkter. Glansnumret i denna afdelning var den ståtliga räffjakten, en färgrik och liflig tafla. Mycket uppseende väckte ett trapeznummer af två unga amatörer, lika skickliga som några professionella.

Sista afdelningen öppnades med en cykelkadrilj riden af sex damer, hvilken gjorde mycken effekt. Slutnumret var den stora pantomimen »Ett äfventyr vid gränsen», skildrande ett bröllopsäfventyr med en bortröfvad och återvunnen brud. Den gjorde stor lycka. De i pantomimen inlagda ryska nationaldanserna — dansade i äkta ryska folkkostymer — slogo lifligt an och måste dansas dacapo.

Öfverhufvud gick allt mycket lyckligt, och man måste beundra det arbete och den skicklighet som nedlagts för att vinna ett så vackert resultat.

* * *

Den nästan »kontinentala» byggnaden är uppförd i granit och tegel efter ritning af arkitekten

Tablå från amatör-cirkus-pantomimen.

T. Wählin i Malmö och utmärker sig för en enkel, kraftig stil, som omsorgsfullt undvikit allt effektsökeri. Endast hufvudportalen erinrar den förbi-passerande om att bakom den strängt allvarliga gatufasaden torde dölja sig en cirkusbyggnad. Om han, lockad af nyfikenheten, inträder genom porten och passerar det långa hvalfvat, inkommer han på en asfalterad gård och står då strax inför ingången till själfva cirkussalen — just samma ingång, framför hvilken den här afbildade häst-kadriljen uppställt sig.

Om cirkussalens utseende, som i hufvudsak liknar de flesta andra dylika lokalers, får man en god föreställning af bilden å föreg. sida. Vid de tillfällen, då salen användts för andra ändamål än dess ursprungliga, t. ex. vid konserter o. d., öfvertäckes hela arenan med ett golf, hvarigenom erhålles en stor och treflig parkett.

Lägenheterna till gatan upptagas dels af det eleganta kaféet (se bilden!), beläget på nedra bottnen närmast hästskoportalen, dels af hotellrum, matsalar och enskilda våningar.

Deltagarne i den spanska kadriljen

SKANDINAVIENS FRÄMSTA SJUKHUS.

III.

Illustrationerna efter fotografier af hoffotografen A. Jonason, Göteborg.

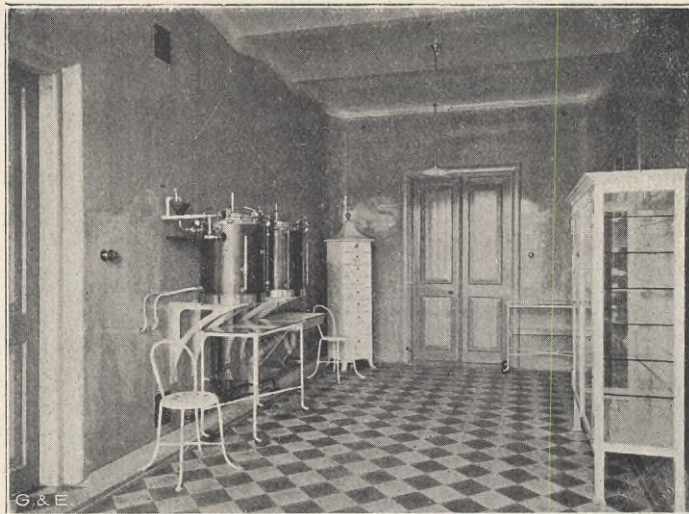
Med en del bilder från den kirurgiska afdelningen samt de ekonomiska byggnaderna afsluta vi härmed skildringen af det nya Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg.

Öfverläkare på den kirurgiska afdelningen är sedan 1898 dr *Gustaf Naumann*. Dr N. hade närmast förut verkat i Helsingborg, där han som läkare samt en därefter kommunalt intresserad person åtnjöt stort anseende och lämnade efter sig ett tomrum som ej varit lätt att fylla. Den framstående kirurgen har också på sin plats i Göteborg visat sig motsvara de högt ställda förväntningarna.

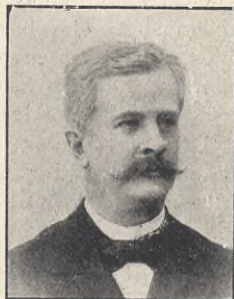
Från den kirurgiska poliklinikens väntsal, som är belägen å vänstra sidan om vestibulen i administrationsbyggnaden, inkommer man dels till öfverkirurgens båda rum, dels till underkirurgens expeditjonsrum och dels till tre undersökningsrum, af hvilka ett är inrättadt för Röntgenundersökningar och försedt med en 25 ampères stark elektrisk kontakt för detta ändamål.

Operationspaviljongen är naturligtvis det viktigaste partiet i denna afdelning. En 16 meter lång och $3\frac{1}{2}$ meter bred korridor delar paviljongen i två halvvor, hvilka båda innehålla en större operationssal samt en del andra lägenheter. Genast till vänster träffas öfverläkarens rum, afsedt att bereda tillfälle till hvila för denne emellan på hvarandra följande större operationer samt plats för förvaring af hans kläder och andra effekter efter omklädning i operationsdräkt. De närmast därefter kommande två rummen äro s. k. omläggningrum, där äfven nyss opererade kunna vistas i afvaktan på transport till vederbörligt sjukrum liksom äfven omläggning af bandager m. m. här kan företagas. Nästa rum är ett s. k. anrättningsrum, försedt med sköjlåda, tvättställ, afloppstratt, steri-

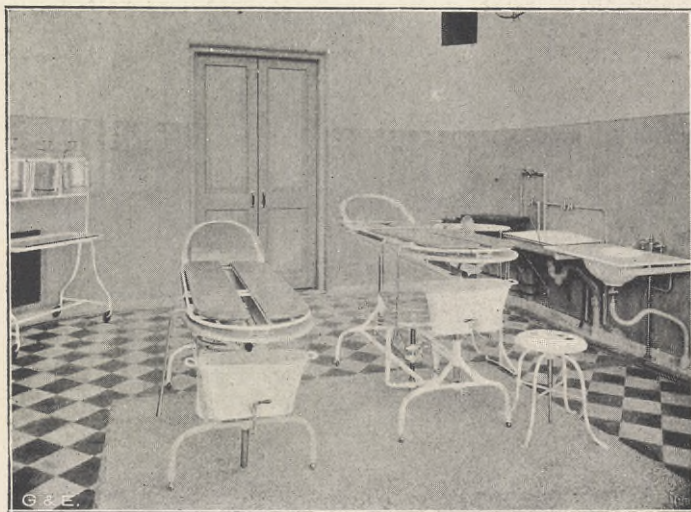
lisationsapparat för vatten- och koksaltlösningar, för bandager och instrumenter. Operationssalarne, som äro lika till form och storlek samt 6,60 meter höga, hafva å den midt emot ingången belägna sidan en halfcirkelform, som upptages af 5 fönster

Instrument-förvaringsrum.

Öfverläkaren, dr G. Naumann.

Operations-sal.

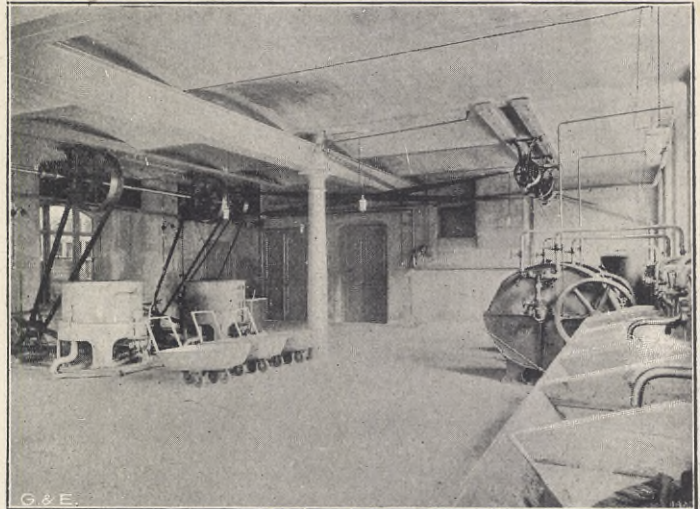
af $4\frac{1}{2}$ m. höjd och 1 m. bredd samt upplyses om dagen äfven genom öfverljus från en lanternin. Till förekommande af olyckshändelse däri genom, att stenar eller annat, som af okynne kastas, kunde genom lanterninens glasfönster nedfalla under pågående operation, har denna lanternin försetts med ett i glaset insmält fint stålträdsgaller. Fönstren äro till 3 meters höjd öfver golvet mattslipade för att hindra otillbörliga blickar. Operationssalarna upplysas under den mörkare tiden af dagen med 4 större taklampor för elektriskt ljus samt öfver operationsbordet af en skärmreflektor med 12 lampor. Dessutom finnas tvänne väggkontakter för anbringande af handlyktor för närmare belysning af operationsfältet. Operationssalen är dessutom försedd med sköjlåda, tvättställ för varmt och kallt vatten med trampmekanism samt steriliseringsapparat, afsedd att under operation medels öfverhettad ånga sterilisera begagnade instrumenter.

Paviljongen för de nyopererade samt enskilda rum befinna sig midt emot operationspaviljongen, på motsatt sida om den stora sammanbindningsgången, och är afsedd såsom af benämningen antydes dels för intagande af enskilda betalande sjuke dels äfven för inläggning af nyss opererade, som äro i behof af mera afskildt rum än de allmänna salarne. Sjukrummen i denna paviljong äro belägna i tvänne våningar, afsedda, den undre för man-

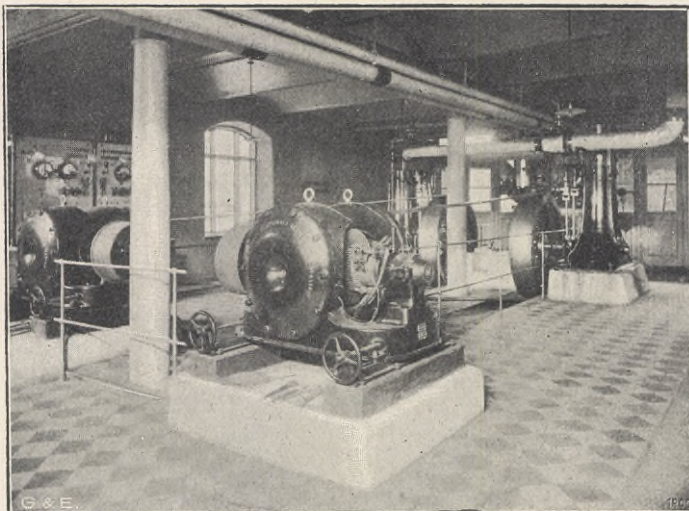

Köket.

liga och den öfre för kvinnliga patienter. Hvarje våning är indelad i tvänne skilda afdelningar, den ena afsedd för betalande i högre klass, den andra för betalande i lägre klass och nyopererade. I denna paviljong påträffas först denna sistnämnda afdelning med 5 större sjukrum samt ett stort half-cirkelformigt s. k. dagrum, afsedt att bereda en treflig tillflyktsort för patienter, som kunna vistas uppe. Afdelningen innehåller dessutom thekök med diskbord, sköljlåda och tratt, badrum med badkar och tvättställ samt sköterskerum m. m. Dessutom finnes i denna afdelning paviljongens hissinträttning, som bekvämt emottager en säng med åtföljande sköterska. Längst fram i slutet af korridoren är denna afdelning gerom en glasvägg med dörrar skild från afdelningen för betalande i högre klass, och sträcker sig denna afdelning med sin långsida

Tvättinträttningen.

Maskinrummet

vinkelrätt emot den förra. Denna afdelning innehåller 6 rum, beräknade för hvardera en patient. I slutet af korridoren finnes här ett mindre half-cirkelformigt dagrum. Den 2:dra våningen, till hvilken kommunikation äger rum såväl genom trappa å båda afdelningarne som ock genom hissen, är fullständigt lika inrättad som den undre våningen. Utanför båda afdelningarne finnas i hvardera våningen större verandor, afsedda att under den mildare årstiden medgifva vistelse i fria luften.

* * *

Efter denna redogörelse för den kirurgiska afdelningen — utrymmet tillåter ju icke en utförligare beskrifning — gå vi till slut att säga några ord om *ekonomibygnaden*. Den dag-

liga skötseln af det stora sjukhusets hushåll hvilar i händerna på husmodern fröken Berglund. Detta är, som man kan förstå, en högst ansvarsfull och ansträngande befattning. Men fröken Berglund har visat sig besitta de egenskaper som här främst kräfves: ordningssinne, flit och ett godt hjärte-
tag.

Högra sidan af ekonomibygnaden är afsedd för tvättinträttningen. I densamma äro följande apparater uppställda:

Två af cement gjutna blötbassiner, 2,20 m. långa, 0,95 m. breda och 0,87 m. djupa, uti hvilka tvätten nedlägges till blötning. Från dessa bassiner transporteras tvätten medels vagnar till två tvättmaskiner, hvilka bestå af en fast yttertrumma och uti denna en rörlig trumma af koppar med genombrutna väggar. Sedan tvätten blifvit inlagd i den inre trumman tillslutas

Stor korridor.

båda, hvarefter den inre sättes i långsam rörelse, cirka 35 slag i minuten, under det vatten tillsläppest genom den i trummans midt gående metallaxeln. Yttertrumman är försedd med aftappningsventil, tilllopp för vatten samt ångstrålsapparat för kokning af detsamma. Från en tvål- och såplösningstrumma tillföres den nödiga såplösningen. Från tvättapparaterna öfverföres tvätten till tre koktrummor, försedda med ångstrålsapparat för kokning, bottenafloppsventil samt tilllopp för varmt och kallt vatten. Från koktrumman föres tvätten till två sköljkar, i hvilka en medels maskinkraft långsamt roterande propeller sätter vattnet i rörelse.

För handtvätten finnas 13 invid väggarna placerade tvättställ af trä med bottenventil af metall.

* * *

Bakom ekonomihuset och förenadt därmed genom en mindre gång befinner sig det s. k. ångpannehuset, som i sitt mellersta parti inrymmer ångpannerummet och däromkring rum för kolförråd, desinfektionsrum med tillhörande apparater samt smedja och rum för varmvattencisternen. Härifrån effektueras hela sjukhusets uppvärmning och belysning. Uppvärmningen af komplexen sker medels ånga från tre stycken högtrycksmaskiner i ångpannerummet, hvarest plats är beredd för ytterligare två vid framtida behof. Dessa ångpannor förse äfven sjukhuset med dess behof af ånga för andra ändamål, såsom för maskinerierna för tvätten, för elektrisk belysning och kraft, kokning, varmvattenledningen, desinfektionsanstalten etc.

För den elektriska belysningen äro i maskinrummet anbragta två högtrycksmaskiner samt två dynamomaskiner. För belysningen af hela sjukhuskomplexen finnes cirka 1,400 lampor. Utom för belysningen

är den elektriska kraften äfven använd för motorer, hvilka till förstärkande af ventilationen under sommaren drifva 8 stycken ventilatorer, anbragta vid friskluftsintagen. Äfven hissarne drivas med elektrisk kraft.

Den ej minst intressanta afdelningen i ekonomibyggnaden är köket, som i areal mäter $10\frac{1}{2} \times 14\frac{1}{2}$ m. Det är minsann inga småaker de kok- och stekapparater som man här får skåda! För att nämna de största: två kokgrytor för

Husmodern
fröken Ida Berglund.

potatis, rymmande 320 liter hvardera, tre kokgrytor af samma storlek för soppor, kött etc., en kokgryta om 300 liter, en kaffekokare som rymmer 200 liter — många kaffetårar!

Vidare äro i köket uppställda två varmbord för ånga, uppburna på gjutjärnsfötter och försedda med tilllopp för ånga och aflopp för kondensvatten, samt två fristående stekspisar 1,70 m. långa och 0,78 breda.

Vi afsluta vår vandring genom det nya sjukhuset med en erinran om det gamla, som i 45 år var strängt anlitadt. Det står där nu tomt och öde. Väggarne hviska om död och mycken smärta — men äfven om den tröst och hälsa som doktorer och sköterskor beredt de sjuka. Och synnerligen nära är vid detta gamla sjukhus fäst minnet af den för ett par år sedan hädangångne öfverläkaren doktor *Alrik Lindh*, den varme människovännen hvilkens hjärta alltid klappade för lidandet och nöden. Frid öfver hans minne! Må de traditioner han sökte ingjuta följa det nya sjukhuset.

Det nu utrymda Sahlgrenska sjukhuset.

EN LOFVANDE DEBUTANT.

Vid Lombergiska operaturnén i »landsorten» har under en del af det nu gångna spelåret varit fäst en ung sångerska, fröken *Ellen Rundqvist*. Hon har vunnit en lika hastig som mindre vanlig framgång, tack vare en förståndigt behandlad, välklingande sopran och en mycket god dramatisk begåfning.

Fröken Rundqvist är bördig från Malmö och har studerat först för professor Günther vid Musikaliska akademien och därefter erhållit en kortare tids utbildning hos professor Delle Sedie i Paris.

Foto. Ander, Lidköping.

Fröken Ellen Rundqvist.

Under sitt första uppträdande på scenen har fröken R. innehaft följande tre partier: Anna i »Värmländingarne», »Mignon» och Lisa i »Svinaherde». I alla rollerna har hon rönt lifligt erkännande af såväl publiken som prässen.

Båda äro ense, att fröken Rundqvists vackra debuter berättiga till goda förhoppningar om hennes framtid på sångscenen.

Det porträtt vi här återgifva af den unga operasångerskan framställer henne i titelpartiet i Thomas' opera »Mignon.»

FRÅN HERTIGENS AF ARGYLL SLOTT.

(Från vår Londonkorrespondent). Illustrationerna efter fotografier tagna för HVAR 8 DAG.

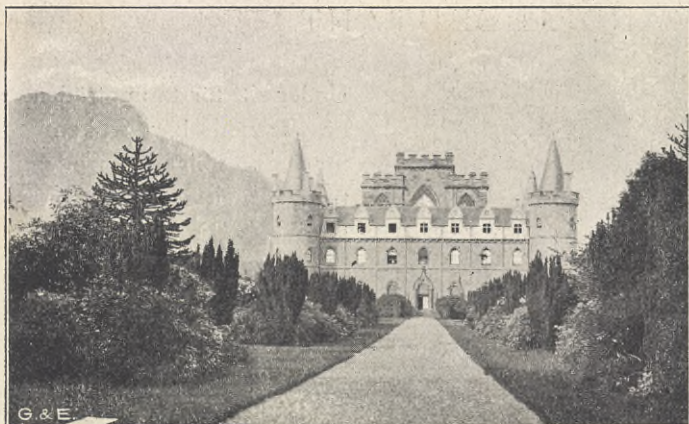
Hertigen af Argyll, som afled den 24 april och från hvars ståtliga slott vi i dag lämna några bilder, har länge varit en känd storhet på den politiska banan, hvarifrån han dock de senaste åren dragit sig tillbaka. Men uppe bland sina högländare var han alltjämt den store hertigen, om ock lika mycket fruktad som älskad, dock alltid deras stolthet — något som bäst bevisas af den gamle skottens yttrande vid prinsessan Louises giftermål med markisen af Lorne. »I dag är väl drottningen en stolt moder, då hennes dotter äktar sonen till vår hertig».

Ehuru han ej är den störste jordägare i Britannien, kan man dock tänka sig huru vidsträckta hans besittningar äro, då de kunde rymma hela jordens befolkning i sin midt och ändå lämna en tom marginal rundt omkring af 4 mils bredd, om man nämligen föreställer sig de 170,000 acres af land i form af en regelbunden kvadratytta.

George Douglas Campbell, som hans familjnamn lyder, utmärkte sig för stor vältalighet och mångsidig skriftställarverksamhet. Med undantag af Gladstone har väl ingen engelsk politiker skrivit en sådan mängd bref och uppsatser i olika ämnen. Redan vid 19 års ålder väckte han upp-

Inverary Castle.

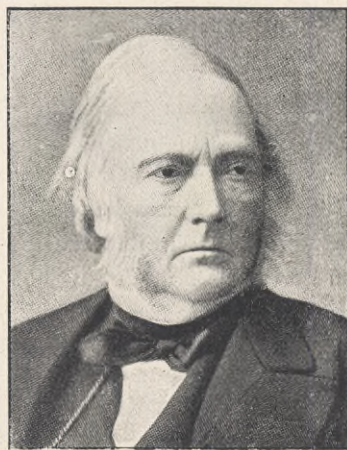
Inverary Castle.

seende genom sin skrift »Letter to the peers from a peer's son» — hvori han kritiserade och dikterade lagar för öfverhuset. Bland senare verk märkas »The reign of Law», »The Eastern Question» »What is Science», »Organic evolution cross-examined» m. fl. och slutligen 1894 en samling poem »The burdens of Belief».

Hertigen, som sjuknade i gikt julafton förra året, afled lugnt och stilla på sitt vackra slott Inverary i Skottiska högländerna, omgifven af de närmaste släktingarne däribland äfven äldste sonens hustru prinsessan Louise. Med sin första hustru, hertigens af Sutherland dotter, hade han 4 söner och 7 döttrar. Sedan hon aflidit 1878, gifte sig

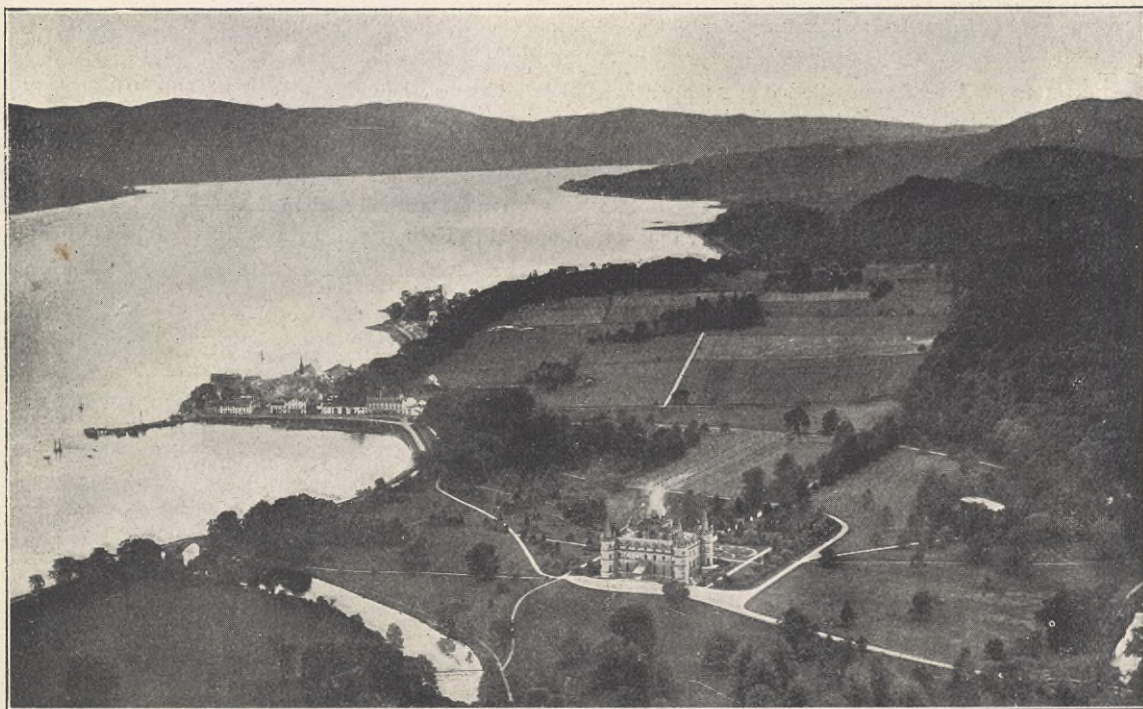
hertigen på nytt 1881 med öfverste Ansons änka, som dog 1894. Året därpå ingick den äldre hertigen ånyo äktenskap med en af drottningens hofdamer, Ina Mac Neill, som öfverlever honom.

Vid fästliga tillfällen brukade hertigen uppträda i skotsk nationalkostym, men var i allmänhet ej så noga med sin klädsel och hade för vana att alltid hjälpa sig själf äfven med rakning och knytandet af den gammaldags stora halsduksrosetten.

Den afidne hertigen af Argyll.

Både vid Inverary och i hans Londonbostad »Argyll Lodge, Kensington» var det en stående regel att ingen fick gå ohulpen från dörren och stora summor bortgäfvos årligen till behöfvande. I. H. L.

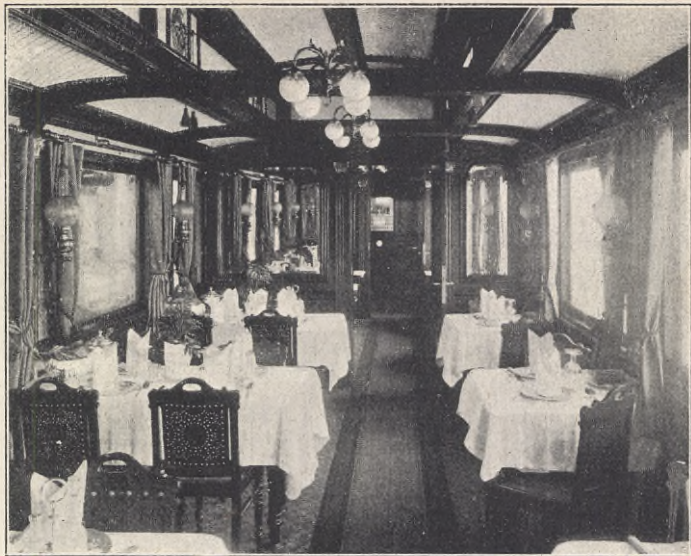

Fågelperspektiv af Inverary Castle vid Loch Fyne.

EN RESTAURANT PÅ HJUL.

Huru vattnas det icke i munnen, när vi läsa om t. ex. de amerikanska lyxstågen med deras charmanta restaurationsvagnar, hvilka ifråga om smak, praktisk inredning och elegans väl äro de främsta i världen! Här i Sverige ha statsbanorna först sedan den s. k. kontinentalroutens början ansett sig böra insätta denna outhärliga waggon å den s. k. kontinentalexpressen Stockholm—Trelleborg.

Upsala—Gefle järnväg har redan länge beredt sina resande denna komfort, hvilken för en tid sedan ytterligare ökats genom en ny ytterst stilfullt och praktiskt inrättad restaurationsvagn, af hvilken vi här återgifva en interiör. Låt oss hoppas att äfven andra enskilda järnvägar måtte gifva statens järnvägar detta i allo berömda föredöme!

Upsala—Gefle järnvägs nya restaurationsvagn.

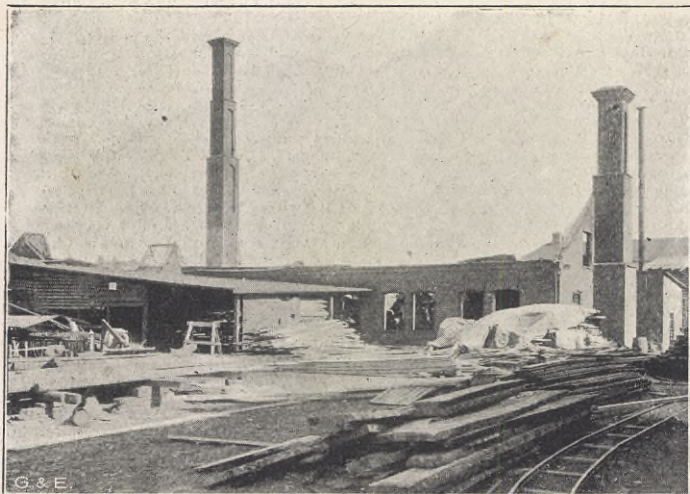

Foto. Barr, Örebro.

Örebro snickerifabrik efter branden.

ÖREBRO NYA BRAND- KÅRS ELDDOP.

Örebro nya brandkår genomgick nyligen sitt första egentliga elldop, vid den eldsvåda som natten till den 26 april härjade Eklundska snickerifabriken. Brandkåren bestod med heder provvet, ehuru det naturligtvis var omöjligt att bland så mycket brännbart materiel häjda elden innan den hunnit göra större skada.

Brandchefen kunde visserligen i betraktande häraf och det farliga grannskapet till gasverket haft anledning att genast tillkalla »andra reserven», den gamla frivilliga brandkåren. Men brandchefen trodde på sin unga och delvis ännu oöfvade trupp samt dref, utan att påkalla hjälp ens af första reserven, släckningsarbetet med 10 ut-

kommenderade brandsoldater och några skorstensfjäre, hvilka yrkesmän det åligger att tjänstgöra vid brandkåren.

Elden började vid 1/211-tiden i maskinrummet, men rätt som det var spred den sig till själfva fabriken samt härjade dess öfre våning, där massor af färdiga arbeten voro hopade och där det fanns godt om hyfvelspån och brännbara ämnen. Brandsoldaterna och skorstensfjärerne arbetade kringvarfda af rök och gnistor, modigt och uthålligt från en utskjutande takdel invid eldhafvet, och andra sökte från bottenvåningen af fabriksbyggnaden hålla elden i maskinrummet tillbaka. Men det vardt snart klart att hela den antända byggnaden skulle brinna ned.

Kl. 1/22 var elden emellertid begränsad efter ett arbete för hvilket den nya brandkåren förtjenar allt erkännande.

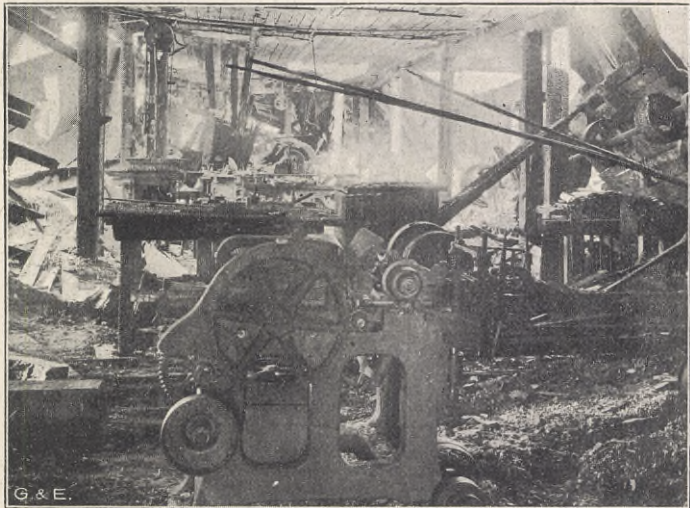

Foto. Barr, Örebro.

Det inre af Örebro snickerifabrik efter branden.

GULDTÖRSTENS OFFER.

Af S. H. MERRIMAN.

Öfversättning för Hvar 8 Dag.

I hvarje nummer lämnas ett kort sammandrag af följertongens innehåll allt ifrån dess början.

I första kapitlet omtalas professor von Holzens i Haag besök hos en döende, af hvilken han koper för tusen gulden ett dyrbart recept. När den sjuke dragit sin sista suck, stoppar professorn pängarne tillbaka i sin plånbok. I andra kapitlet sammanträffa den från Indien som segrande hjälte återvändande major White och en gammal bekant till honom, Tony Cornish, en modär man ur societeten. De följäs åt till den senares onkel, lord Ferriby, där de finna husets unga dotter, miss Joan, strängt upptagen med arbete för ett välgörenhetsföretag till fromma för manufakturistbråden. Miss Joan omtalar lordens senaste välgörenhetsprojekt, en stor internationell affär med mål att lindra malgamitarbetarnes svåra lott. Vid en »at home», hos Ferribys framlägger lorden i tredje kapitlet sin plan. Som medlemmar af direktionen antagas med acklamation lorden, Tony Cornish, major White, upphofsmanen till projektet mr Percy Roden och professor von Holzen.

I fjärde kapitlet gör en enka mrs Vansittart i det gamla diplomathotellet »Vieux Doelen» i Haag bekantskap med mr Percy Roden, för hvars projekt hon visar sig lifligt intresserad. Detsamma går ut på att samla alla malgamitarbetare och bygga en fabrik åt dem, i afsikt att förse hela världen med malgamit, ett för papperstillverkningen oundgängligt ämne. Fabriken skall förläggas till dynerna i Holland.

Femte kapitlet beskriver malgamitarbetarnes ankomst dit med Cornish som vägvisare. Cornish sammanträffar här med Roden och båda företaga en inspektion af fabriken och bostäderna. De förevisa inrättningen för en mängd inbjudna tidningsmän, hvarpå Cornish följer med hem till Roden, där de mottagas af dennes syster.

I sjunde kapitlet läses en interiör af malgamitkontoret i London, där Cornish och lorden sköta »affärerna». Där afhållas äfven små soiréer, vid hvilka en ung mr Rupert Dalkyn och en enkefru, mrs Courteville, voro bland de mera aktiva gästerna.

Efter ett sammanträffande mellan miss Roden och mrs Vansittart i dennes hem följer en scen från malgamitkolonien. Roden och Holzen äro närvarande vid en malgamitarbetares dödsbädd.

I tionde kapitlet mötas hos mrs Vansittart miss Roden samt hr Cornish, Roden och von Holzen. Därpå vidtager ett direktionssammanträde för malgamitbolaget med lord Ferriby som ordförande. Man beslutar sätta företaget på aktier, hvaraf hvarje arbetare får en. — Cornish och mrs Vansittart sammanträffa på en morgonpromenad i Haag, hvarvid hon slugt försöker utleta hans hjärtas hemlighet. — Därpå träffa vi Cornish på besök hos en rik City-man, mr Wade, på dennes landställe. Hans dotter Marguerite har hämtat Cornish vid stationen. Mr Wade erbjuder Cornish sin dotters hand, men denne säger nej, hvarpå mr Wade börjar en skarp kritik af malgamitföretaget, hvilket han afslöjar som ren affärsvindel och tillråder Cornish att alldeles lämna. Denne meddelar sig med major White och de söka öfvertala lord Ferriby att ge det hela på båten, men förgäves.

Därpå uppvakta en komité af pappersfabrikanter lorden och yrka på nedläggandet af malgamitaffären — allt lika förgäves. Mrs Vansittart och mr Roden sammanträffa på en morgonrid i Haag. Han förledes af sin kärlek att låta henne följa med inom malgamitverksområdet. Holzen kommer emellertid dem till mötes och förhindrar på föregifna skäl, att mrs Vansittart — som har att hämnas sin mans död på Holzen — får den önskade inblicken i förhållandena vid fabriken.

Cornish kommer på ett kafé i Haag i samspråk med ett par malgamitarbetare, som afslöja en del detaljer från verken. Den ene gör han ett erbjudande att skaffa honom en bättre ställning, men anbudet afböjes. Cornish passar på att möta Dorothy Roden i afsikt att tala om malgamitaffären och hennes bror, men börjar med en kärleksförklaring. Slutet blir hennes jaord, hvarpå Cornish begifver sig till malgamitkontoret för att där afslöja von Holzens närvaro. Här begär han att få veta hur malgamitstillverkningen tillgår. Roden lämnar honom ensam med Holzen, som under föregifvande af att vilja visa experimentet hämtar in en mängd kärl, innehållande giftiga gaser. Han ställer omärkligt om, att gaserna kunna strömma ut, och skyndar sin väg efter att ha låst dörren, lämnande Cornish att förgiftas i det trånga rummet. Denne lyckas emellertid behålla medvetandet och rädda sig undan Holzens hämnd.

Vid ett sammanträffande kort därpå får han veta att hon har uppgjort en plan mot Holzen i afsikt att åtkomma malgamitreceptet. Det förvaras i kontorets kassakista, till hvilken hon skaffat sig en nyckel. Just som hon fått fatt i det värdefulla papperet, öfverraskas hon af Holzen. En kort brottning uppstår, och hon måste återlämna papperet. De samtala om Holzen. Mrs Vansittart och miss Roden upptäcka, att H. gjort en komplot mot Cornish. De tillskrifva major White, som skyndar till dem från England. Malgamitarbetarnes öfverfall mot Cornish misslyckas, tack vare White's vaksamhet och Cornish's sinnesnärvaro. Majoren sammanträffar dagen därpå på hotellet med Marguerite Wade, bankirens dotter, och mr Wade själf, som anländt till Haag för malgamitaffärens skull. På väg till besök hos miss Roden stöter hon i »skogen» på Holzen — hennes lärare i kemi i pensjonen i Tyskland. Han håller på att lära sig malgamitreceptet utantill.

I nästa kapitel inträffar lord Ferriby i Haag för malgamitaffärens skull. Roden återkommer samtidigt från en affärsresa till Utrecht. Han får ett besök af Holzen, som lärt sig malgamitreceptet utantill och nu i miss Rodens närvaro bränner upp detsamma. Sedan han gått, börja bror och syster det samtal, som här afslutas.

(Forts. från n:o 32).

»Naturligtvis», sade han, »finns det ingen flicka, som tror, att hennes bror någonsin kan lyckas i en sådan sak. Jag förmodar att du ej kan tåla mrs Vansittart?»

»Jo, jag tycker om henne, och jag förstår henne kanske bättre än du. Jag skulle ingenting hellre se, än att hon ville gifta sig med dig, men...»

»Men hvad?»

»Nåväl, fråga henne», svarade Dorothy — ett äkta kvinnligt svar.

»Och sedan?»

»Låt oss sedan lämna detta ställe».

Roden vände sig förargad om mot henne. — »Hvarför upprepar du det där ännu en gång?» skrek han. »Hvarför vill du bort härifrån?»

»Därför», svarade Dorothy, som nu var lika upprörd som han själf, »att du, lika väl som jag, vet, att malgamitaffären icke är, hvad den gifver sig ut för att vara. Jag förmodar, du håller på att bli rik och är alldeles bländad af guld, eller också låter du lura dig af Holzen eller...»

»Eller...» upprepade Roden, alldeles blek.

»Ja, fortsätt du!»

Men hon bet sig i läppen och teg.

»Det är en öppen hemlighet», fortsatte hon efter en paus. »Hvar människa vet, att det är en skam eller än värre — kanske ett brott. Om du har skapat dig en förmögenhet, så nöj dig med hvad du redan har, och drag dig ur hela affären».

»Det gör jag inte».

»Hvarför icke?»

»Emedan jag tänker förtjäna mera. Och jag ämnar gifta mig med mrs Vansittart. Det är endast en penningfråga. Det är det alltid för kvinnor. Och icke en bland hundra frågor efter, huru penningarna förvärfvats».

Hvilket naturligtvis icke är sant, ty ingen kvinna tycker om att t. ex. se sin mans namn på en kax- eller en syltburk.

»Naturligtvis», fortsatte Roden i sin vrede, »vet jag, hvems parti du tar, eftersom du talar om öppna hemligheter. Huru som helst känner Holzen din — om det är en hemlighet — ty han har häntydtt på den mer än en gång. Du tror, att det är jag, som blifvit bedragen eller som bedragit mig själf. Du kan lika väl själf hafva misstagit dig. Du sätter hela din tro till Cornish. Du inbillar dig, att han aldrig kan göra något orätt».

Dorothy vände sig om och såg på honom. Blicken var stadig, men all färg hade lämnat hennes kinder, som om hon vore rädd för hvad hon ville säga.

»Ja», sade hon, »det gör jag».

»Och du skulle utan ett ögonblicks tvekan», fortsatte Roden hastigt, »vilja offra allt för en man, som du icke sett för sex månader sedan?»

»Ja».

»Till och med din egen broder».

»Ja», svarade Dorothy.

TJUGOSJÄTTE KAPITLET.

Ett ultimatum.

»Om du tror, att herr von Holzen är en filantrop, kära du», sade Marguerite Wade uttrycksfullt, »så tager du betänkligt fel.»

Denna anmärkning ställde hon till Joan Feriby, som likt alla godhjärtade människor gärna såg andras fel och svagheter genom barmhärtighetens slöja. De båda flickorna sutto tillsammans i hotellets gammalmodiga, tysta trädgård, under trädens skugga och hörde dufvornas kutter från tegeltaket. Major White satt inom hörhall för dem och såg klumpigt högtidlig ut i sin ljusa sommarkostym och sin filthatt. Majoren hade för länge sedan lämnat å sido det yttre skenet, men ingen kunde öfverträffa honom i renlighet och detta städade utseende, som utmärker män af hans stånd. Han läste i en tidning och kastade emellanåt en blick på de båda unga flickorna, eller kanske, rättare sagt, på Joan.

»Major White», sade Marguerite.

»Ja».

»Litet reines claudes, om jag får be».

Plommonen stodo på ett litet bord alldeles bredvid majoren, där kyparen satt dem på Marguerites uttryckliga befallning. White gjorde sig i ordning att räkna henne fruktallriken.

»Fingrarne!» sade Marguerite. »Kasta hit en!»

Majoren utvalde med en min af högtidlig undergifvenhet ett plommon, hvilket Marguerite upp-
fångade lika nött som det kastades.

»Hvad tror ni om herr von Holzen?» frågade hon.

»För att tro något, fordras vissa förutsättningar», svarade White.

»Hm-m».

»Jag känner inte herr von Holzen, och jag har ingenting att tro», förklarade han allvarsamt.

»Nåväl, ni kommer snart att få lära känna honom, och jag är säker på att, om ni endast bjöde till, skulle ni nog finna, att ni icke är så dum, som ni ger er ut för att vara. Ni skall åka ut till fabriken nu på förmiddagen med pappa och Tony Cornish. Det har pappa berättat för mig».

Majoren såg på henne med en min af filosofisk förvåning. Hon höll upp handen till en ny »lyra», och han kastade helt undergifvet ännu ett plommon.

»Tony kommer och hämtar er med vagn klockan tio, och ni tre äldre herrar skola åka i en öppen droska med tända cigarrer, som på fäst, ut till malgamitfabriken.»

»Beskrifningen är helt träffande», medgaf majoren utan att se upp från sin tidning.

»Och då föreställer jag mig, att ni komma att stämma upp — Hell, Columbia!»

Han såg strängt på henne genom sin monokel, men sade ingenting. Hon nickade vänligt och uppmuntrande liksom för att antyda, att han hade hennes fulla bifall.

»Tro mig på mitt ord», fortsatte hon, vänd till Joan, »att herr von Holzen blir svår att tagas med. Jag känner igen en sådan där på långt håll. Jag hade aldrig någon hög tanke om hela den där malgamitaffären, förstär du, men olyckligtvis var det ingen, som frågade om min åsikt i saken. Jag undrar . . .»

Hon tystnade och såg eftertänksamt på major White, som genast mötte hennes blick med ett enfaldigt stirrande.

»Naturligtvis inte!» sade hon slutligen. »Jag glömde det. Ni tänker ju aldrig. Ni kan visst inte. Nej då!»

»Det är så lätt att döma fel om folk», invände Joan allvarligt.

»Det är mycket lättare att se tvärt igenom dem med en blink», försäkrade Marguerite. »Du skall få se, att herr von Holzen har orätt och Tony rätt. Och Tony kommer att krossa honom. Det skall du få se. Tony», fortsatte hon och tittade upp på de kuttrande dufvorna, »Tony förstår alltid att klara saken».

Major White reste sig upp och lade undan sin tidning. Mr Wade kom just ned för den lilla järntrappan, som ledde från verandan ned i trädgården. Bankiren snoppade sin cigarr och såg lugn och belåten ut, som om han ätit en god frukost. Till och med i fråga om njure och skinka på ett utländskt hotell gäller det, att ingenting är omöjligt för en god vilja, och Marguerite kunde språket.

»Jag skall vända upp och ned på hela hotellet, om det gäller, för att skaffa lille gubben allt, hvad han vill hafva», hade hon sagt. Och därmed anföll hon kyparen på flytande tyska.

Marguerite såg sin far komma och anlade sin beskyddande min. »Där har du det solida, praktiska förståndet», sade hon i låg ton till Joan med ganska tydlig hänsyftning på hans omfångsrika figur.

Endast i ett afseende var hon emellertid illa underrättad beträffande anordningarna för morgnens utfärd. Tony Cornish skulle icke komma till hotellet för att hämta mr Wade och major White, utan de tre herrarne skulle mötas på den skuggigaste af alla kanaligator, Koninginne Gracht, där träden äro så lummiga, att dagsljuset knappt midt på dagen förmår genomtränga löfverket och där båtarna smyga af och an som tysta vålnader. Denna förändring i planen hade vidtagits med hänsyn till det förhållande, att lord Feriby befann sig i hotellet, där han just i detta ögonblick högtidligen intog sin frukost i sina enskilda rum, hvilka hade utsikt åt Toornoifeld.

Lorden kunde således icke se de brittiska konstitutionens båda fasta stödjepelare, mr Wade och major White, då de promenerade öfver Korte Vorhout med cigarr i munnen, försjunkna i en trygg tystnad, som kanske framkallades af medvetandet om att vara situationen fullt vuxna, ifall något oförutsedt skulle inträffa.

Cornish väntade dem på kanalbanken. Han satt just och betraktade en båt, som långsamt arbetade sig fram förbi honom. Det var en af dessa

stora lastdragare, som äro enkom byggda för godstrafiken på de större kanalerna och de öppna flottlederna i Scheldemyningen. Den var fylld från för till akter med små fyrkantiga lådor, som endast voro stämplade med ett nummer och ett hammärke i svart. En ej obehaglig lacklukt kändes öfver doften från vattenväxterna i kanalen.

»Hvart man vänder sig, möts man af det där otyget», var Cornish's hälsning till de båda engelsmännen.

Major White med sitt fina luktsinne insöp begärligt doften. Mr Wade såg på kanalbåten med en nick. Kommersiell företagsamhet och framför allt kommersiella framgångar väckte hans ovillkorliga respekt.

De stego upp i vagnen, som väntade under träden. Cornish var som vanligt rörlig och liflig — en helt annan typ än hans båda följeslagare, hvilka hvarken ägde begåfning eller förfining.

De funno portarne till malgamitverken stängda, men portvakten, som kände igen Cornish som en inflytelserik person, öppnade porten för dem samt tillsade kusken att vänta utanför, tills herrarna komme tillbaka. Alla fabrikslokalerna syntes öde, och alla dörrar voro stängda.

»Är det blandningsdag?» frågade Cornish.

»Alla dagar äro blandningsdagar nu, mein Herr, och en del arbetare äro sysselsatta äfven om natten. Om herrarne vänta ett ögonblick, skall jag gå efter mr Roden».

Och han lämnade dem i solskenet på den öppna platsen mellan porten och Holzens bostad. Om några minuter kom han tillbaka, i sällskap med Percy Roden, som kom ut från kontoret i skjortärmarna och med pennan i handen. Han skakade hand med Cornish och White och såg på

mr Wade med en half bugniug. Han såg ej vidare glad ut öfver deras besök.

»Vi skulle vilja se edra böcker.»

»Vi skulle vilja se edra böcker», sade Cornish. »Jag förmodar, att ni ingenting har att invända?»

Roden tuggade sin mustasch och betraktade spetsen på sin penna.

»Ni och major White? frågade han.

»Och denne herre, som åtföljer oss i egenskap af finansiell rådgifvare».

Roden rynkade pannan på ett nästan oförskämdt sätt.

»Ah!» sade han. »Törs jag kanske fråga, hvem denne herre är?»

(Forts.)

EN VETERINÄRVÄSENDETS BANBRYTARE.

Den 13 maj fyller f. d. professor vid Veterinärinstitutet medicine och fil. doktor *Johan Gustaf Hjalmer Kinberg* 80 år. Säkerligen skall det glädja främst hans forna elever samt alla våra veterinärer och af deras yrke intresserade att här se den vördade åldringens bild. Ty professor Kinberg är, som bekant, den vetenskapliga veterinära banbrytaren i Sverige samt den energiske befrämjaren af veterinärernas sociala ställning.

Professor Kinberg blef student i Lund 1838, fil. doktor 1844 och medicine doktor 1850. Åren 1846—1852 tjänstgjorde han som militärläkare dels på sjön — bl. a. var han uppbröds-läkare å fregatten »Eugenie» på dess världsomsegling 1851—53 — dels i armén. Han vistades äfven som underläkare vid danska

armén i Slesvig i tre månader 1850. År 1856 utnämnd till t. f. föreståndare och professor vid d. v. Veterinärinrättningen, blef han tre år senare ordinarie. Detta är i största korthet den framstående och afhållne vetenskapsmannens karriär.

Professor Kinbergs verksamhet på det veterinära området har som sagdt varit af största betydelse. På vidsträckta resor i utlandet inhämtade han kännedom om veterinärväsendets ordnande, om hvilket han här i Sverige inlagt så stor förtjänst. Och å detta område har han äfven utvecklat en lika stor som värdefull författareverksamhet.

På 80-årsdagen bringa först och främst den gamle professors forna lärjungar honom sin tacksamma lyckönskan om en lugn och fridfull lefnadsafton.

VECKANS PORTRÄTT-GALLERI

L. SKOTTSBERG

Under denna rubrik återgifver HVAR 8 DAG fotografier af personer, hvilkas drag af en eller annan anledning äro af aktuellt intresse. Vi äro tacksamma för våra ärade läsares medverkan till fyllande af denna afdelning och ersätta med största nöje eventuella kostnader.

C. F. O. von Bahr.

Den 27 april erhöil härads-höfdingen i Upsala läns norra domsaga, f. d. revisionssekreteraren Carl Fredrik Oscar von Bahr begärt afsked, efter att sedan juli 1879 innehaft nämnda embete.

Herr von Bahr hade några dagar förut, den 23 april, fyllt sjuttio år. För honom som Upsala stadsfullmäktiges ordförande gäfvo fullmäktige af denna anledning middag å Stadshotellet. Vid densamma utbragtes hedergästens skål af universitetets rektor, professor Alin, som äfven talade för fru von Bahr. Herr von Bahr tackade för all hjärtlig uppmärksamhet i ett varmt och högstämtdt anförande. Drätselkammarens verkställande ledamot major Holmberg föredrog ett af honom till fästföremålets ära författat humoristiskt

poem, som väckte lifligt bifall. Vid bålarna talade akademifogden Thalén för herr von Bahrs familj.

Hufvudstadens äldste borgare

och äldste manlige invånare, boktryckaren och förre tidnings-

utgifvaren *Axel Cedergren*, fyllde nyligen 96 år.

Den gamle är i besittning af obrutna krafter, god syn och hörsel och det allra bästa humör. »I går», yttrade han på födelsedagen till en besökande tidningsman, »rakade jag mig naturligtvis själf, för att vara städad på födelsedagen», och till sist yttrade han: »Jag känner mig lycklig, då jag vet med mig, att jag gjort hvar man rätt, äfven några godt och ingen ondt».

I sin trefna bostad, Bläcktornsgränd n:o 5 i Maria församling, fick den gamle hedersmannen på bemarkelsedagen mottaga varma lyckönskningar af trogna vänner.

En framstående skolman.

Den 28 sistlidne april fyllde föreståndaren för Palmgrenska samskolan i Stockholm, rektor *K. E. Palmgren* 60 år.

Rektor Palmgren har i mångt varit en banbrytare å skolväsen-

dets område. Han var den förste i hela Europa som, år 1876, inrättade en samskola. Slöjdens och handarbetets införande som uppfostringsmedel samt valfriheten i afseende på läroämnen äro rektor Palmgrens idéer.

Den nya starkt framträdande fordran på skollokalernas prydnad med konstverk har hr P. erkänt och sökt tillmötesgå på alla sätt, såsom genom skolrummens förseende med byster och medaljonger af utmärkta män och kvinnor o. s. v. samt framför allt genom en konstnärlig anstrykning hos själva inredningen. Hr P. var den förste, som införde årliga skolfäster till upplifvande af fosterlandets stora minnen och till erinring af dess berömda män.

Rektor Palmgren har nu i 40 år varit fäst vid våra svenska läroverk. Han kan ock med stolthet blicka tillbaka på det resultat hvartill han kommit med

sin samskola. Den lika framstående som afhållne skolmannen blef naturligtvis på 60-årsdagen föremål för hjärtlig hyllning af såväl in- och utländska kolleger som af forna och nuvarande lärjungar.

BREFLÅDA.

»Amatörfotografer» torde beakta meddelandet om tredje täflingen i N:o 24, däri endast nämnes: ögonblicksbilder.

ETT FAMILJPORTRÄTT FRÅN TYSKA KEJSARHOFVET.

I dessa dagar ha stora fästligheter egt rum i Berlin i anledning af kronprinsens myndighetsdag, den 6 maj. HVAR8DAG innehöll, som bekant, för ett par veckor sedan det senaste porträttet af den

Tyske kronprinsen.

unge fursten, af hvilken här nu synes en mindre bild. Samtidigt återgifva vi en synnerligen lyckad fotografi af kejsarparet samt de båda yngsta prinsarne, Oscar (f. 1888) och Joachim (f. 1890.)

Vid fästligheterna i Berlin har hertigen af Vestergötland representerat det svenska hofvet.

